

MINDSZENTI LAP

Megjelen
minden vasárnap.

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI ÉS IRODALMI HETILAP.

Kéziratok
nem adatnak vissza

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre . . . 4 korona | Negyed évre . . . 1 korona
Fél évre 2 korona | Egyes példány ára 8 fillér.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:
OLOSZKAI HORVÁTH ANTAL

HIRDETÉSEKET

a kiadóhivatal mérsékelt árszabás szerint közöl.
Nyilttér garmond soronként 60 fillér.

A tőzsde reformja.

Az ókori papyrusztól a középkori első kezdetleges velencei papírváltóig, bontakozott ki a világkereskedelemnek az a nagyszerű és hatalmas alapzata, amelyre a már akkor növekedő igények hatása alatt, az egyre fejlődő tudomány ráépítette a modern kereskedelmi forgalom raffináltan kulturális intézményeit.

Ez intézményeket is a századok folyamán kiépítette és fölszerelte olyan segítő eszközökkel, amik a rohamos forgalmi fejlődések korszakában helytálló módon közvetítették a világforgalom adásvételeinek nagy érdekeit. Ez intézmények egymást kiegészítő módon hatással voltak a világforgalom nemzetközi alakulására és az egyre tökélesedő közlekedési eszközökön kívül a legnagyobb képességű hasznoszállító lett a tőzsde.

A tőzsde ma a világkereskedelem, sőt a világgazdaság nélkülözhetetlen és legfontosabb intézménye, amelyet tökéletesített szervezete nemzetközi értékmegállapításra, illetve árszabályozásra teszi alkalmassá, hiszen ottan található a kereslet és kínálat tömege, amiknek összevetéséből alakul ki a tőzsdei árfolyam.

A venni és eladni szándékozók keresletének, illetve kínálatának sürgető, vagy kevésbé sürgető és sűrű volta, irányítja az árfolyamok emelkedését és esését és pedig normális körülmények között az

értékpapírok, vagy árucikkek belső értéke szerint.

Az értéktőzsdén az állampapírok, sorsjegyek, részvények és egyéb vállalati papírok kerülnek forgalomba és jutnak hivatalos jegyzéshez. A termény-tőzsdén pedig a gabonaneműeken kívül, — amik a napi élet fő keresleti cikkei az egész világon, — egyéb kereskedelmi termények és zsiradékok is jegyeztenek.

A tőzsdének szerepe és hivatása egyenes arányban növekedett tehát a közlekedési eszközök tökéletesedésével, mert a geográfiai távolságok eltörpültek és a táviró, illetve telefon a legmesszebb vidékek termelési és keresleti viszonyait, még jó időben ismerteti meg az egyes kereskedelmi és gazdasági emporiumok tőzsdéivel.

A tőzsdéken létrejött ügyleteket tőzsdei kötlevéllal bonyolítják le, amely fontos kereskedelmi okmány újabbán mindinkább spekulációs papír lett, ahelyett, hogy rendeltetéséhez hiven, csupán hivatalos érték-cserejegy lenne.

A tőzsdei szokások és szabályok korrekt gyakorlatiasságát ugyanis mindinkább megbontotta a laikus játékszenvedély, amit még gyakran a legkomolyabb tőke is befog saját és sohasem igazolható spekulációinak megállapíthatatlan és láthatatlan érdekszférájába és megszületik a modern tőzsdei szótárakban ösmeretes: tőzsde-campagne, tőzsde-manöver, tőzs-

de-ring és alkalmi-konzorcium, amiknek működése nyomán nem támad más, mint az egyik oldalon jogosulatlan haszon, illetve harácsolás, a másik a szenvedő, az avatlatlan és játékdühtől kergétt oldalon pedig kiszámíthatatlan kár és rombolás. És e mindsűrűben ismétlődő tőzsdei manőverek közepete veszít maga a közhasznú és nélkülözhetetlen komoly tőzsdei intézmény elhatározóan fontos ármegállapító tekintélyéből is.

A küszöbön lévő tőzsdei reform tehát igen kívánatos. Más kérdés azonban, hogy a tulzók kívánságai, akik a hátridőzlet teles eltörlése mellett kardoskodnak, egyáltalán figyelembe jöhetnek-e? Sietünk megállapítani, hogy esetleges tulzó megszorítások éppen olyan káros hatásuk lennének a közforgalom nagy érdekeire, mint például károkozóak az említett tőzsdei manőverek.

Vitathatlan a hozzáértők előtt, hogy a tőzsdei reformnak célját helyesen szolgáló megvalósítása igen nehéz és sok körülményt igénylő feladat. De azok a nagy érdekek, amiknek megvédését, másrészt kielégítését a tőzsdereform helyes megoldásától reméljük, nem tűrnek halasztást.

Különösen nem, mert egyre jobban szembetűnik, hogy a tőzsdejátéknak olyan vonalon vannak áldozatai, ahol a kis egzisztenciák tenyésznek és akiknek csak annyi közük lehet a tőzsdéhez, hogy

A Mindszenti Takarékpénztár ajánlja ügyfeleinek és a n. é. közönségnek

mérsékelt kamatláb mellett nyújtott váltó-, kötvény-,

jelzálog- és hosszú lejáratu törlesztéses kölcsöneit

Betáblázásoknál adós semmiféle bélyegilletéket vagy más költséget nem fizet. Az igazgatóság.

TÁRCA.

Szétágazott ösvény.

Irta: Sziklay János.

Csöngettek. Már másodszer.

Petrő tanácsos bosszusan fölkel az íróasztaltól. Csak a fogai közt dünyög: már meg senki sincs künn, hogy ajtót nyisson. Persze, ha nincs itthon az asszony, akkor a cselédek farsangolnak. Mind a kettő . . . Meg unja az ember az életét. Meg kell unnia. Az előszoba sötét. De még a szalonban sincs világosság.

Megint csöngetnek.

Megcsavarja a villamos vezeték csapját. Nyakát szeghetné az ember a szerteszét álló székek, állványok közt, a sötétben.

A gyermekszoba felől sivalkodás, sirás, pörölés keveréke hangzik a tompító, sulyos, vastag portiéren át.

Pedrő hirtelen benyit. A szobaleány öltözteti a kis Zelmát.

— Nem hallja, hogy csöngetnek, Zsófi? a kisleány otthonkájának gombjaival babrál, csak úgy félvárlól felel:

— Összelucskolta magát a kisasszony. Át kell öltöztetnem, mielőtt hazajön a méltóságos asszony.

Az ur nem hederit rá többet, csak megint morog egyet. Persze, a szakácsnő sincs a helyén, hogy ajtót nyitna. Valahol a szomszédban, vagy az udvaron trécsel. Kinyitja maga. Mert ha még várakoznia kell ő méltóságának, olyan lármát fog csapni, hogy ő nem dolgozhat miatta. Pedig sürgetős aktát kell elintéznie, este meg már nem ér rá, mert házi mulatságra hivatalosak. Ezek a házi mulatságok, táncesték, zsurok, hangversek . . . Akasztották volna fel, aki kitalálta.

Nem a felesége. Idegen nő türelmetlenkedik az ajtón. Széles csomag a hóna alatt.

— A méltósága ruháját hozom, mondja szelid, szelid dallamos hangon.

— Nincs itthon.

— Akkor meg kell várnom. A próba miatt, tetszik tudni.

A nő hangja, de az alakja is olyan különös-

nek tetszik Pedrőnek. Egészen más, mint a rendes varrónőké, vagy botos kisasszonyké. Nem meri azt mondani, hogy menjen be a cselédszobába, vagy üljön le az előszobába, sőt azt is udvariatlanságnak tartaná, ha ő menne elől.

— Tessék a szalonban várni; — szól neki. — Azt hiszem, nemsokára itthon lesz. Nem tudom hová ment.

És betessékeli.

Amint ráesik a csillár fénye a varrónő halvány arcára, Pedrő meglepve lép félre.

Ilyen hasonlóság!

Lehetetlen. Az . . . az nem is lakik itten.

És mit törődik ő a felesége varrónőjével!

De nem állhatja meg hogy valamit ne kérdezzen tőle.

— Sok a munkája . . . nem tudom, kisasszonynak, vagy asszonynak szólítsam-e kegyedet?

— Asszony vagyok. Cserkutiné.

— De hát tessék helyet foglalni.

— Oh, köszönöm.

— Bizonyosan fáradt. Sokat dolgozhat. És a megrendelők szeszélye . . . az kifáraszt-

mesterségesen kolporált hamis tőzsdei hírek nyomán a játékszenvedély vitte őket oda.

A gyakorlati tőzsdeszakértők okos és önzetlen munkájára lesz szükség, hogy a sürgetett törvényalkotás, amikor majd nagy érdekeket véd, ugyanakkor nagy érdekeket ne sértsen. Nehéz földadat. Szakértelmet és elmélyedést kívánó. Mégis ezerféle érdek mielőbbi megoldását követeli.

Ujdonságok.

— **Kataszterozzák a határt.** E hó 22-én érkezett meg községünkbe Wrede kataszteri megyei előadó. Jövetelének célja az, hogy megvizsgálja a beadott fölszólamlásokat, a sérelmesnek érzett osztályozást, illetve megadózást. Persze, hogy nagy eltéréseket talált sok helyütt. De nem mindig a panaszosok előnyére. A régi vizes s alacsony osztályú területek ma a legjobb földek, bizony ezek több adót fognak fizetni, míg a partos, érces földek kisebb adókra számíthatnak. A község Kurca rétének adója föl fog emeltetni. Érdekes és az idők jelének mondható, hogy a Palavicini-uradalom vélt alacsony megadóztatását 9 (mondó: kilenc) szomszédos község kifogásolta s kívánta az arányosítást, vagy annak feljebb emelését. Pedig éppen Mindszenten történt meg, hogy mikor a szomszédos gazda panasolta a nagyobb adót, kitünt hogy az adózás egyforma, hanem csak a termés nem volt egyforma, azért volt a teher nagy. M magyarázta aztán az előadó, hogy ő nem gazdát osztályoz, aki lehet jó is, rossz is, hanem földet, amelyet egyformán kell gondozni mindenkinek, ha egyforma termést akar róla.

— **Hordó-hitelesítés.** A szentesi mérték-hielesítő hivatal kirendeltsége már négy nap óta Mindszenten tartózkodik azon célból, hogy a közelgő szüretre a még bélyegzetlen hordókat meghitelesítse. A kirendeltségnek eddig ugyan csak akadtt dolga s előreláthatólag még 2—3 napig fog itt működni. Akiknek tehát még bélyegzetlen hordói vannak, jól teszik, ha ez al-

kalmat fölhasználják s hordóikat hitelesítették. A hitelesítési kirendeltség a piaci ártézi kútnál ültette fel tanyáját s ott áll a közönség rendelkezésére.

— **A pörös toronyóra.** Nem szerencsés a toronyórával Mindszent közönsége. Már fizetett is rá vagy 1000 koronát, toronyórája még sincsen. Alig 4—5 napi járás után fölmondta a szolgálatot. Községünk felszólította a készítő Hermann mestert az óra kijavítására, de mert az erre nem volt hajlandó, pörrel támatta meg. Az ügy tisztázására a bíróság helyszíni szemlét rendelt e hó 21-ére, 3 szakértővel. A bíró volt dr Wanie Rezső, szakértők pedig: Bach Antal szegedi, Tóth József szegedi és Engelthaler hódmezővásárhelyi órásmesterek. A szakértők alaposan átvizsgálták toronyóránkát. Ennek alapján mondja ki a bíróság legközelebb az ítéletet. Valóban kíváncsiak vagyunk mindannyian az eredményre.

— **Szüret Bakson.** A baksi szüret — mint értesülünk — október hó 7-én és 8-án fog megtartatni. A baksi szőlők érdekltsége ily értelemben kérte Sövényháza község útján a járási szolgabírószolgálatot, a szüret napjának megállapítása végett. Tekintettel arra, hogy a peronospóra miatt a szőlő fejlődése nagyon vissza van maradva, még ezen hatánap is elég korainak mondható.

— **Iparostanoncok iskoláztatása.** Ez uton is felhívjuk iparostársainkat, hogy tanoncaikat az ipariskolába a legrövidebb időn belül, s annál inkább irassák be, mert muladékosságukkal kihágást követnek el, s mulasztásuk súlyos büntetést von maga után.

— **Helenbai Imre baltája.** Helenbai Imre vásárhelyi illetőségű napszámos már régebb idő óta együtt él Makón Szabó Julianna nevű asszonnyal. A házaspár egy év óta az újvárosban lakott Joónál. A lakók és a házigazda között többször volt kellemetlenkedés, különösen sokat nyelvelt a két asszony, tudniillik a házigazda felesége és Szabó Julis. A két asszony tegnap is összekapott valami csekélységen s mivel a házigazda is otthon volt, Szabó Julist már-már letorkolták, mikor az a szerencsétlen gondolata támadt, hogy elszalad az uráért, aki egyik közeli korcsmában italozott. Helenbainak nem sok kellett. Rohant haza s mikor meglátta az udvaron nyelvelő háziasszonyt, kihozta a szobából a favágóbaltát, hogy majd így elintézi a nyel-

velő asszony dolgát. Felesége azonban elébe ugrott Helenbainak, aki dühébe úgy vágta fejbe a saját asszonyát a baltával, hogy az szó nélkül lerogyott a földre. A felbőszült ember alig egy-két pillantás alatt a háziasszonyát is fejbevágta a balta élével s annak is nehéz, hosszú sebet ejtett a homlokán. Szabó Juliannának a fején irtózatoss volt az ütés nyoma. A balta sarka érte a homlokcsontot, amelyből egy darab kipattant agyvelő szabadon lógott ki. A gyilkos favágót a rendőrség letartóztatta.

— **Nincsen orvos.** A tiszántúli járás főszolgabírája a legelterjedtebb vidéki és fővárosi ujságokban és orvosi szaklapokban pályázatot hirdetett a Szegvár községben rendszeresített második községi orvosi állásra, melynek javadalmazása évi 1400 korona törzsfizetés, 5 szobából és megfelelő mellékhelyiségekből álló szabad lakás és természetesen a szokásos gyógykezelési díjak. A pályázati határidőben, vagyis a tegnapi napig az orvosi állásra egyetlen jelentkező sem akadt. Mivel az egyedüli községi orvos a 8000 lelket számláló községben az egészségügyi teendőket kellek ellátni nem képes, szomszédos polgártársaink egy része orvosi beavatkozás nélkül indul utolsó útjára.

— **Munkásbiztosítás.** A munkásbiztosítási törvény tudvalevőleg előírja, hogy az illetékes minisztériumok által megállapított módzatok mellett a községi előjáróságok a pénztárak helyi közvetítő eljárásával megbizandók. E tárgyban a kereskedelmi minisztériumban terjedelmes rendelettervezet készült el, amely szakemberekből álló szaktanácskozmány elé került. A szaktanácskozmány megállapodásai alapján a rendelettervezet újbóli átdolgozás alá kerül és a lehető legrövidebb idő alatt ki fog bocsáttatni. Ez a rendelet fogja szabályozni és az eddigitől eltérőleg más alapon szervezni a pénztárak ugynevezett bizalmi férfi rendszerét.

— **Mindszenti virilisek.** A járási főszolgabíró megállapítván a legtöbb adót fizető községi képviselők névjegyzékét, a közszemlére bocsátott határozat értelmében az 1910. év folyamán virilisek lesznek községünkben ögróf Pallavicini Sándor, özv. Weisz Lőrincné, Vigh Gyula, Kádár Szilveszter, özv. Kohn Adolfné, Schwartz Lipót, Büchler Gábor, özv. Bozó Józsefné, Kertész Mór, Veres Sándor, Keresztes Ferenc, Dr. Pity Sándor, Fekete Gyula, Diamant Vilmos, özv. Wimmer Jánosné, özv. Ko-

hatja az embert, — teszi halkan hozzá a tanácsos:

— Néha, méltóságos uram. De én tudok túrni. Megtanulja az ember az életben. Nem szabad érzékenynek lenni annak, aki reá van szorulva a keresetre.

Olyan mélabusan mondta, hogy a tanácsos ur egyszerre elérékenyedett. Pedig szokva volt a sok panaszhoz; hiszen az alája rendelt tisztviselők egyebet sem tesznek, mint sorsuk miatt panaszkodnak. Megérti őket.

— Talán özvegy?

— Özvegy? — sóhajtott az asszony. — Oh nem. Él a férjem. De hát a nagy városban a kis jövedelemből nem győzi az ember a drágaságot. Otthon még nem ismertük.

— Otthon? Hát nem idevaló?

— Oh nem.

— Tehát vidéki. Csak nem . . .

És a tanácsosnak elszorult a torka.

— Csak nem . . . Jegenyésre való?

— Tehát emlékszik még némileg Jegenyésre.

— Oh . . . Hát mégsem csalódtam. Ráismerek.

— Talán félreismer méltóságos uram . . .

— Miért, hogy kell önnek hivnia? Ilonka!

— Cserkutiné vagyok.

— Az, az. Én meg a méltóságos asszony férje. Most rajzolhat egy nagy történetet a képzelete. Befesthet mindent, amit akar . . . Csak szépet keveset . . . Ön bizonyára boldogabb, mint én. Pedig nem én vagyok egészen az oka. Nem. De azért oka vagyok. Nem lett volna szabad olyan becsvágyónak lennem, csak férfinak.

— Oh ne vádolja magát! Önre szükségem volt a magasabb hivatásomk, a hazánknak.

— Jaj, csak ezt ne! Valahányszor a boldogtalanság roncsai közt vigasztalni akarják az összezuzott embert, mindig a magasabb hivatást

tartják a szemé elé. Nekem nincs semmiféle magasabb hivatásom. Vettek, sodortak a zajba s az fölemelt. Ott ülök az áradat fölött, mint a házikójából kiöntött kárvallatt sziklacsucson. Legyen vigasztalása neki, hogy most messze elnézhet . . . Ez az egész történetem. Rab vagyok. A hivatalban. A társaságban. A családban . . . De ön legalább büszke lehet, hogy becsületet szerez a munkájával és családjának szentelheti szerzeményét, nem pedig a látszatnak, a bódítást szomjazó társaságnak.

— Oh ne higgye, hogy boldog vagyok. Szerencsétlen vagyok.

— Szerencsétlen?

— Évek mulva mentem férjhez azután . . .

— Azután, hogy el kellett válnunk. Oh, nem is tudom, merhetek e még önré nézni? Szüleim, rokonaim a csillogó karriér sikerével vakították a lelkemet. Amikor megtudták, hogy szeretem és el akarom venni, nem hagytak békét, hogy felhozzanak a minisztériumba, itt meg nem hagytak békét addig, amíg egy nagy családba nem házastottak bele, hogy protekcióim legyen. Beházasodtam. A protekcióba is. Ime, így lettem méltóságos ur. De csak azután házasodtam meg, amikor megtudtam, hogy ön férjhez ment. Azt sem kérdeztem, hogy kihez, nem akartam tudni.

— Mit csinálhattam volna én is a rokonság ellen? Hiszen tudja, hogy nem éltek már szüleim. Nem maradhat vén leány. Ezt sugták, nem is sugták, már üvöltötték a fülembé. Volt pár ezer forintom is. Tehát akadt elég udvaró!

— Kellott önnek vagyon! Aki olyan szép volt, dolgos volt . . .

— Dolgos? Az ment meg most. Mert a férjem jó állásban volt akkor. Szolgabíró. De sajnos, nem ismertem a hibáit. Ivott. Kártyázott . . . De illetlenség elmondanom. Ne adja tovább, az Istenért!

— Nem, nem. Tehát . . .

— Elvesztette a hivatalát. Csendben. Nem akarom semmivel sem vádolni. Férjem. Most van itt egy kis hivatala. Az elég neki . . .

— Csak neki!

— Én keresem azt, ami nekünk kell.

— Oh, ha az az ut el nem ágazott volna! Minő nyugodt életünk lehetett volna. Két dolgos ember. S most? Azt hiszi, nekem könnyű, irigylendő a dolgom? Gazdag vagyok? Boldog vagyok?

— Tudom.

— Tudja. Mindent tud?

Cserkutiné csak némán bölintott.

Csöngetnek.

— Isten áldja meg! . . . szól halkan a tanácsos. — Jön a feleségem.

Egy néma, fájdalmas pillantást vet még az asszonyra s bemegy a szobájába.

Ráhajtja a fejét az aktára, mintha minden betűt kellene megvizsgálnia. És hallja, hogy a harmadik szobában hogyan pöröl Cserkutinével a méltóságos asszony. Hogy ez a disz nem az, amit ő kiválasztott. Hogy ezzel a szabással olyan lesz a termete, mint egy kofáé. Így nem mehet a nőgyelet gróf elnökének zsurjára. Holnap hatra itt legyen a ruha. Ugy, ahogy ő kívánja. De egészen úgy. És egy perccel sem később. Mert nem fizeti ki. Mehet.

A tanácsos ur dolgozik tovább.

A szegény asszony is szalad haza meggyújtja a lámpát; fölcsvarja, lecsvarja. Ráesett a lámpa belére egy könnyecsep; serceg.

Nem kérdi a gyermekektől, hol hol a papa. Tudja ugyanis.

A méltóságos asszony sem kérdi, hol az ura? Ugyis otthon van.

rom Flóriáné, Ambrus Ambrus, Gémes György, Csernák János, Szabó Lipót, mint rendes, s Bozó Ambrus Pál, Csernák Mátyás, özv. Robicsék Sománé, Lantos Lukács és Korom Fábián mint pótagok.

— **Katonai lóvásár.** A ceglédi cs. és kir. II. sz. lóavató bizottság folyó évi október hó 23-án délelőtt 8 órakor a közel Hódmezővásárhelyen a vásártéren, a folyó évi november hó 6-án délelőtt 8 órakor pedig Szentesen, a vármegyeház előtt katonai lóvásárt tart.

— **Milyen lesz az időjárás?** Meteor a következőket írja erről: A szeptember 29—30-ki változási napok hatáskörében erősen csapadékos időjárást várhatunk, amelyet követően, egészen október 6-ig változatos lesz az idő. Ezután azonban újra enyhébb, szép napok következnek és a változó időjárást csak az október 12-iki csomópont vezeti be, inkább hűvös, mint csapadékos jelleggel. Az október 18-ki változási nap keveset alakít, enyhébb száraz napkitörések esetén inkább melege, míg a 26—27 és 28-ki változási napok már az igen kellemetlen őszi csapadékos, esetleg hideg időt vezetnek be, különösen napfoltmörülés esetén. Szeptember hátralevő változási napjai 29—30-ra esnek, míg októberben 6—12—13—14—18—22—26—27 és 28-án lesznek a változási napok. Ezek közül legerősebb hatásúak a 6—12—18 és 26-ikiak. A 6-ki enyhébb, a 12-ki szeles, hűvös, részben csapadékos, a 18-ki újra enyhébb, száraz, a 26-ki hűvös csapadékos, esetleg hideg jelleggel, mely deret, sőt fagyot is hozhat és ezen jelleggel egészen a hónap végéig megmarad. Október tehát eléggé változatos hónapnak ígérkezik, enyhébb időközökkel, de a végén két külső bolygónak, leginkább Szaturnusznak befolyása folytán a hidegebb jelleg is érvényesülhet.

— **Pulykért emberhalál.** Félegyházról jelentik: Kis-Szabó János kiscsongrádi-uti birtokos tanyájáról éjjel 9 órák loptak el. Hajnalban Kis-Szabó János észrevette, hogy pulykaállományát ismét meg akarják lopni. Ezért a tanyát csendesen megkerülte s az országúton a tolvajok elé került. Mikor a tolvajokkal szembe került, azok Kis-Szabó Jánost megtámadták, íngét letépték s a földre akarták teperni. A válságos helyzetben Kis-Szabó János, az egyik tolvajra, Szabó Mátyás földmivesre rálőtt, aki nyomban holtan bukott a földre. Erre a nem várt jelenetre a többi tolvajok elszaladtak, akik közül a rendőrség Szabó Mátyás nejét, Hideg Józsefet s ennek nejét letartóztatták.

— **Paprika-pör.** A „Csongrádi Lap“-ból vesszük át az alábbi újdonságot: Nem hiába jaggat egy-egy szegény ember, ha igazságát keresni akarja. Nem is meri, mert meg van győződve arról, hogy így sem nyer, hanem tetejébe még egy csomó pénzt ráfizet. Ez olyan általános panasz az igazság drága voltáról, hogy sok szegény ember, de különösen iparosok és kereskedők inkább elhagyják veszni néhány forintnyi követelésüket, minthogy esetleg igazságuk mellett még ráfizessenek. Hallottunk már sok szép és csunya perekről, de olyanról, mint amilyenről alább szó lesz, még nem. Még 1907. november havában megjelent a kir. járásbírósnál Horváth István nevű ember s azt mondja, hogy Gulyás Péter elvitt tőle 800 drb paprikát, azért 48 koronát követel Gulyás Pétertől. A bíróság, tekintettel arra, hogy szegény emberről lévén szó, szegénységi bizonyítvány alapján fizetési meghagyást bocsájtott ki, bélyegmentesen. Gulyás Péter a fizetési meghagyás után elmondással élt, mire a bíróság tárgyalást tűzött ki. Négy tárgyalás után Horváth István közben kihalgattatott szakértők véleménye alapján keresetét 24 koronára szállította le, s a bíróság ezen összeg megfizetésére kötelezte Gulyás Pétert. Gulyás Péter fogta magát és felülvizsgálattal élt a szegedi kir. törvényszékhez, hol a csongrádi

kir. járásbírósnak ítéletét felolvasták s új ítélethozatalra utasították. Ujra hat tárgyalás lett tartva, szegény Gulyás Péter időközben meg is halt, örökösét kellett perbe vonni, s akkor az örökösök lettek kötelezve, hogy a 24 koronát fizessék meg, de perköltséget nem. Erre Horváth élt felülvizsgálattal, s uramfia: mi lett a vége, hogy Gulyás Péter örökösének a 24 korona paprika árán felül 122 kor. 75 fillér perköltséget kellett fizetni, a tetejébe saját ügyvédük címén 50 koronát s ügygondnoki-díj címén 8 koronát. Vagyis a 12 frt. ára paprika belekerült 204 kor. 75 fillérbe. Az embernek a szíve fáj, ha ilyeneket olvas s erről, vagyis az igazságszolgáltatás olcsóbbá tételéről nem gondoskodik senki fia.

— **Egy Mindszenti kubikos szerencsétlensége.** Varga Pál Mindszenti lakos egyik munkás rajjal még a tavasszal Erdélybe ment, hogy a tordai hegyek közt létesítendő vasútépítésnél családjának a télirevalót összekuporgassa. Fáradságos, nehéz munkát vállalt magára, de hát kenyér után kell nézni, mert itthon nem jut mindenkinek részesség. Már-már a befejezésnél tartottak, mikor egy 5 méter magas földtest Vargára zuhant s eltemette. Társai, akiknek még idejében sikerült menekülni a veszedelem elől, hamarosan kiszabadították a halál torkából. Varga mindazonáltal oly súlyos zúzódást szenvedett, hogy kórházba kellett szállítani, ahol nagynehezen eszméletre térítették. A társak befejezték a nagy munkát, haza is érkeztek szerencsésen, de szegény Varga Pál ma is ott fekszik, messze idegenben s várja felgyógyulását. — Keserűség és fájdalom, a szerencsétlen iránt érzett őszinte részvét tölti el szívüket ily megdöbbentő hírek hallatára. De miért van az, hogy községünk alsóbb néprétege olyan kevesre becsüli a kézimunkát, az iparos-pályát? Igaz, hogy ipari munka közben is érheti az embert baleset, de még sincs élete úgy megkockáztatva, még század résznyire sem, mint a kubikon. S nem kell a szerető családot sem itthagyni — sokszor bizony nélkülözések közt! Mert bizonyára van rá eset, még pedig számtalan eset, hogy messze földön dolgozó kubikosaink, ahogy véres verejtékkel szerzett s rengeteg erőt kívánó munkájuk bérért kézhezkapják, könnyelműen eldorbézolják. Ilyenkor aztán a családi tűzhelyre nem jut pénz; ha jut is, nagyon kevés. Mindenből az a tanulság, hogy neveljünk iparosokat s akit a sors mégis a kubikra üldöz, az becsülje meg munkája gyümölcsét: a pénzt.

— **Vasuti új díjszabás.** Az államvasutak új díjszabásán serényen dolgoznak az illetékes hivatalokban. Az e célból kiküldött bizottság a vasuti díjszabással a jövő hó elejére már elkészül úgy, hogy már november elején nyilvánosságra is kerülhet.

— **A női tulajdonságok abc-je.** Egyik agglegénytől azt akarta valaki megtudni, hogy miért nem nősül meg? Ő erre azt válaszolta, hogy még nem talált olyan leányt, akinél a női tulajdonságok abc-je megvolna. Mert ő csak olyan leányt vesz feleségül, aki ártatlan, becsületes, családias, dologszerető, egészséges, finom, gyöngéd, hű, igazságos, jámbor, kedves, lelkes, művelt, nyíltszívű, okos, pénzes, rendszerető, szép, takarékos, ügyes, vidám és zenekedvelő.

— **A permetezés elmulasztása.** Az idei szőlőtermés silánysága élénk bizonyítéka annak, hogy mennyire megbosszulja magát az, ha szőlősgazdánk a permetezés helyes idejét elmulasztják. Akik az idén a rendes időben permetezték meg szőlőiket, azoknak a termés meg is maradt szépen, akik pedig elmulasztották vagy késtek vele, azoknak termését tönkre tette a peronoszpóra. Sőt a permetezés elmulasztása még a jövő évi termésen is megbosszulja magát, mert a peronoszpóra beveszi magát az új rügyekbe, sőt még a szőlővessző hajába is s a jövő évben még nagyobb erővel ujul ki. Ez ellen pedig csak egy védekezési mód van és az az, hogy a fakadás után, amint a hajtás a 10 cm-ért elérte, permetezni kell, de a legjobb, ha a metszés után

a tőkét azonnal permetezzük. Ha termést akarunk szőlősgazdáink, ezt a tanácsunkat jól véssek emlékeztetükbe.

— **A „Budapest“ ajándékai évről-évre nagyobb feltűnést és érdeklődést keltenek az újságolvasó közönségnél és ezekkel szaporítják az előfizetők számát.** Ennek ellenében a „Budapest“ azon fáradozik, hogy mindig szébbet, jobbat, érdekesebbet adjon és bizonyára szenzációs számba fog menni, amit a „Budapest“ előfizetői a következő újévre kapnak. Kossuth Lajos Emlékalbum lesz a címe ennek a diszalbumnak, melyhez hasonló még nem jelent meg a könyvpiacon. Irni fognak bele azok, akik szemtanúi voltak annak a tusának, amit a nemzet atyja élete utolsó pillanataiban vívott és akik előmozdítói voltak annak a nemzeti kultusznak, amellyel kiirthatatlanná tették minden magyar szívből a nemzet atyjának örökemlékezetét. A vas-kos kötet számos színnyomatu kép és illusztráció fogja díszíteni, külső kiállítás tekintetében igyekezni fog még az eddigieket is felülmúlni. A „Budapest“ egyébként a nagy lapok közt kiváló helyet foglal el, minden rovata érdekes, előkelő összeköttetéseinél fogva hírei gyorsak és megbízhatók, szóval a legmagasabb igényeket is kielégíti. Mutatványszámot kívánatra ingyen küld a „Budapest“ kiadóhivatala, Budapest, IV., Sarkantyus-utca 3. szám.

— **A főváros legelső jogi szemináriuma.** Igen sok panasz hangzott el az utóbbi években úgy a szülők, mint a jogi vizsgára készülő ifjak részéről, hogy ezen vizsgára való készülés leközhetetlen nehézségbe ütközik. Dr. Erős Vilmos volt Magyarországon az első, aki e kérdést beható tanulmányozás tárgyává tette és egy olyan intézetet létesített, melyet az egész jogászfijúság hozsannával üdvözölt. Évekkel ezelőtt létesítette jogi szemináriumát, mely mai fennállásáig öríási lendületet vett és minden tekintetben kielégítette a jogászfijúság igényeit. Sokoldalú megkeresés alapján az intézet államszámviteltani államvizsgái tanfolyamot is létesített, mely a következő hiavtalokra és állásokra nyújt képesítést: az összes minisztériumokban a számvevőségi szakra, az állami számvevőséknél a számvevőségi szakra, a posta- és távírügy-igazgatóságoknál a számvevőségi szakra, a munkásbiztosító hivataloknál úgy statisztikai, mint a számvevőségi szakra, a magyar államvasutaknál a számvevőségi szakra, az állami zálogháznál a számvevőségi szakra, a dohányjüvedék igazgatóságoknál a számvevőségi szakra; a tengerészeti hatóság, pénzügyigazgatóságok, dohánybevéltő hivatalok, törvényhatósági városok, munkásbiztosítópénztárak, stb. hivataloknál a számvevőségi szakra, illetve kezelőtisztai állásokra. Magánhivataloknál rendkívül nagy előszeretettel alkalmazák azokat, akik az államszámviteltani államvizsgát letették. Bővebb felvilágosításra, szolgál: Dr. Erős Vilmos jogi szemináriuma, Budapest, VII, Wesselényi-utca 13.

Apró komédiák.

— **A drága savanyuvíz.** Három bácskai ember, a régi bácskaiak fajtájából, a multkor éjjel egy szegedi harmadrangu kávéházban mulatott. Hajnal felé már megunták az ivást és fizetni óhajtottak. A főpincér irt a számoló cédulára: vacsora 150 korona, tíz üveg badacsonyi 50 korona, tíz üveg pezsgő 150 korona, tíz üveg savanyuvíz 10 korona. Aztán átadta a cédulát az egyik vendégnek. A bácskai elolvasta és mikor az utolsó ponthoz ért, felugrott, pofonvágt a főpincért és így kiáltott:

— Mégis csak szemtelenség, egy koronát kérni egy üveg savanyuvízért.

A főpincér kiment, aztán két perc múlva ismét bejött és így szólt:

— Kijavítottam a számlát. Tessék.

A cédula most már így hangzott: vacsora 150 korona, stb. Egy pofon 20 korona, tíz üveg savanyuvíz 8 korona.

— Ez már más, kiáltott fel a vendég. — És kifizette a számlát.

— **A mosolygó ló.** Furcsa fogadást kötöttek a napokban Berlinben, az Unter den Linden-en. Hannegan angol sportsman fogadott egy Rossi nevű mutatónyással, akinek Emir nevű zeneértő lova most Berlin egyik orfeumában lép fel, hogy Rossi nem képes lovát egy megjelölt háznak negyedik emeletére felvezetni ott egy ablakhoz állítani hogy a ló lemosolyogjon az utcára. A fogadás ötezer márkára szült s mindjárt végre is hajtották. A ló nagyon könnyedén, egy-egy lépésre két lépcsőfokot lépve haladt fel a lépcsőn. Alig másfél perc alatt fönn volt a negyedik emeleten s odament egy nyitott ablakhoz. Először meghajolt a lenn összegyűlt óriási tömeg előtt, majd gazdája jeladására mosolygott, sőt nevetett is. Mosolygás alatt azt kell érteni, hogy ajkát felhuzta, míg a nevetésnél egészen kitátotta száját. Rossi tehát megnyerte a fogadást. Lefelé a ló sokkal nehezebben ment s természetesen sokkal lassabban is.

— **Hosszúra nőtt az eszem.** Aradon festő Balla Béla és most egyszerre íróvá akart lenni. Hogy mikép pingál, arról nem vett még tudomást Magyarország, de könyvéről már illő, hogy megemlékezzünk, mert így ír róla egy aradi újság:

A könyv teljes címe így hangzik: „Egy pár szó . . . A kinek nem inge ne vegye magára.“ Olvassuk el az első fejezetet. Főléje azt bigygyesztette a szerző, hogy: A szamarak éneke. Mi persze keressük a szamarakat és keressük az éneket. De hiába. Nincsen szamar és nincsen ének. Semmi sincs. Másfél nyomtatott oldal van, de aki abból annyit kihámoz, amennyi három sorra elegendő, az legalább is — megtalálta a szamarakat.

A könyvben különben vannak fejezetek a fejlődésről, az ivari kiválasztásról, a szellemi nevelésről s művészetről is és ilyeneket mond bennük Balla Béla:

— „Hosszúra nőtt az eszem“. Minden reggel, valahányszor besüt ablakom a napnak még szűzen harmatos fénye, megiszom egy napra való büszkeségemet és ez gondoskodik arról, hogy nyakam ne görbüljön az orrom után, hogy véremnek ne legyen pocsolója ize. Köpni is megtanultam kanászok módjára, hegyeset, laposat, aztán jó bagósat.

Nyilt-tér.

E rovatban közölttekért aláírot terheli a felelősség.

Nyilatkozat.

Muszil Vilmos áll. isk. igazgató-tanító urat f. hó 19-én este a Zánthó-féle vendéglőben — anélkül, hogy ő erre okot szolgáltatott volna — felhevült állapotban megsértettem, amiért föle ezennel bocsánatot kérek.

Mindszent, 1909. szept. 20.

Kacziba Imre.

Olcsó tűzifa!

Értesitem a mélyentisztelt közönséget, hogy téglagyátamnál **elsőrendű bük hasábfa öle 32 koronáért kapható.** Tűzifákat állandóan raktáron tartok. Szíves párfogást kér **Szimcsák Sándor** téglagyáros és tűzifa-kereskedő.

1—3

Órás-tanulónak

egy jó fiu azonnal fölvetetik Széles István műórásnál, Mindszentben.

1851/909.

Hirdetmény.

Csongrád vármegye Szegvár község elüljárósága **egy ártézi kut furására** ezennel zárt ajánlati versenyt hirdet.

A kut 85 milliméteres belvilágu és 5 milliméter falvastagságú Mannesmann-féle acél csővel lesz furandó s percnként 200 liter vízbőség köttetik ki. Nagyobb vízmennyiség külön nem díjaztatik.

Vállalkozó köteles a cső végére megfelelő magasságban egy 4 karu ideiglenes víz-kivezető csövet alkalmazni és a kutért egy évig jótállani.

Fizetési feltételek: a munkadíj a kut átvétele után azonnal kifizetetik.

A zárt borítékba foglalt ajánlatok **folyó hó 25-ig** alulírott elüljáróságnál adandók be.

A kut furása az ajánlat elfogadása után 10 nap alatt megkezdendő.

Utóajánlatok nem fogadtatnak el.

Szegvár, 1909. szeptember 15-én.

2—2

Községi Elüljáróság.

Földeladás.

Tisza-Ujlak város közvetlen közelében **elsőrendű fekete talaju földbirtok**, 5 holdtól kezdve tetszés szerinti részletekben olcsó áron, kedvező fizetési feltételek mellett eladó és azonnal átvehető.

Bővebb felvilágosítást nyújt az eladással megbízott

Diamant Manó

Mindszent, Vasut-utca.

Értesítés.

Tisztelettel értesitem Mindszent község közönségét, hogy üzletemben **ötötű mésznek métermázsája 1 kor. 20 fill., vágott tűzifa, jó száraz, métermázsánként 2 kor. 60 fillérért kapható.** Ötven kilogramm vételnél díjmentesen házhoz szállítom. Tisztelettel Robicsek Mór, kereskedő.

Jó eredmény

érthető el a mi lapunkban leközölt hirdetések által! Mert hirdetés a vére minden üzleti életnek. A korral lépést tartó iparos vagy kereskedő csak úgy tud boldogulni, ha feltűnő hirdetéssel vagy csinos kivitelű **nyomatvánnyal**

főlébreszti a vevőközönség figyelmét. Sokkal jobb vásárt csinál az ilyen iparos vagy kereskedő, aki néhány koronát áldoz a reklámra, mint a maradt üzletember, aki nem tudja, hogy pénz és nyomdafa-ték kormányozza a világot! A törekvő gazda is hamarabb célhoz jut egy hirdetés által, ha földet, házat akar venni, vagy eladni, mert lapunkat nemcsak a járás, de a vármegye minden községében, városában olvassák. Hirdetéseket mindenkor igen **jutányos árszámítás**

mellett közlünk, ami által bő alkalmá nyílik ugy az iparosoknak és kereskedőknek valamint a gazdaközönségnek olcsó és biztos közvetítő módhoz fordulni. Tessék egy próbát tenni! Rendes előfizetők árkedvezményben részesülnek!

Szóló-eladás.

A baksi szőlőből naponta frissen szedett **finom csemege-szőlő üzletben különként 28 fillérért kapható.** Berger János, csúcsi kereskedő.

Legújabb!

Mindenkinek kedves a

„PENKALA“ töltő-irón

Mellényzebben elfér!

Célszerű!

Kényelmes!

Ára 1 korona 20 fillér.

Kapható Horváth Antal papirkereskedésében

Üvegfestészet

nem minden házban látható, mert óriási költségbe kerül. Ujabbban azonban olyan átlátszó, zselatinszerű anyagot találtak fel és hoztak piacra, melylyel teljesen pótolható a drága üvegfestési munka. Ezen vékony, de igen erős iveket aztán a sokszorosító-ipar segítségével rendkívül csinos, izléses és modern mintákkal festik be s használatban a **lehető legpompásabb színhatások** érthetők el vele.

Gyönyörű disze szobának, folyosónak egyaránt! Olcsóbb, mint a legsilányabb függöny.

Az üvegre való felhuzása rendkívül egyszerű, alig néhány percet igényel. Nem kell hozzá ragasztóanyag sem, mert egyszeri gyöngéd nedvesítés által oly erősen odatapad az üveghez, hogy az többé le nem mosható. **Örökös és a valódi üvegfestéstől nem lehet megkülönböztetni.**

Az üvegtáblák a **kép veszélyeztetése nélkül** bátran tisztíthatók.

Ára oly csekély (méterenként 40 fillértől 1 koronáig), hogy azt bárki, még a legszerényebb sorban levők is, könnyen beszerezhetik.

Kapható a legkülönbélebb mintákban **Horváth Antal papirkereskedésében, Mindszentben.** Vidékre minták bérmentve küldetnek.

Üzlet-átvétel.

Tisztelettel értesitem Mindszent község és környéke mélyentisztelt lakosságát, hogy a főtéren levő **Korom Falábu József-féle**

mészáros és hentes-üzletet

átvettem s azt október hó 1-én megnyitva, személyesen fogom tovább vezetni.

Amidőn kérem a nagyérdemű közönség szíves párfogását, egyuttal ígérem, hogy törekedni fogok kifogástalan és szolid kiszolgálásom által a bizalmat teljesen kiérdemelni.

Kiváló tisztelettel

Székely Ferenc

mészáros és hentes.

1—2